

Dinî, Sosyal ve Siyasal Alanda Dünyayı Kilitleyen Beş Konu

[Âdem ve Evrim, Tanrı Bilgisi ve Üçleme, Dinlerin Aşkını ve Eşitliği, Tevrat ve İncil'in Bozulmamış Oluşu, Dinî Kıssaların Evrensel Oluşu]

Bu beş meselenin bilinmeyişi veya yanlış anlaşılması insanları bölüyor, onları birbirine düşman yapıyor. Mesela evrim bugün için fennen sabit olan ilmî bir gerçekliktir. Binlerce jeolojik ve paleontolojik delile ilaveten bugün beyin katmanlarında ve DNA'da evrim süreci gözlemlenebiliyor. Bu demektir ki Âdem bahsi ve kıssası, tarihin başında olmuş bitmiş bir mesele değildir. Demek Âdem bütün insanlığın kollektif kişiliğinin ifadesi olarak arketip bir kavramdır. Erkeği ve kadını ile yaşlısı ve çocuğuyla insanlığın tamamını bütün özellikleriyle anlatan bir ifade biçimidir. Bu takdirde Âdem kıssasının her bir cümlesi, sosyolojik ve antropolojik bir yasanın ifadesi olur. Dinin ilmî bir mucizesi olur. Yoksa tarih olarak aslı olmayan bir hurafe diye inanan ehl-i ilmi rahatsız eder. İnanmayan ehl-i ilim de ehl-i fetret olur.

Evet, insanlık sıradan bir hayvan türü değildir. Âdemiyet, insanlığı en iyi şekilde dile getiren dinlerin mucizevî bir ifadesidir. Fenlerin eli henüz dinî hakikatlere erişmediğini gösterir. Bu nazarla okunduğu zaman Tevrat'ın da Kur'an'ın da Âdem gerçeğini ve kanuniyetini böyle anlattığı görülür. Bu kanuniyeti ve insanlıkla ilgili bütün soyut noktaları, somut bir üslupla, metaforlarla anlattıkları anlaşılıyor. Bu konuda Tevrat, İncil ve Kur'an ile ilgili beş kitabımda ve on makalemde bu mesele net olarak gösterilmiştir.

Tanrı Bilgisi ve Üçleme

Tanrı'ya inananların, O'nun en birinci özelliğinin sonsuz olması gerektiğini bilmeleri gerekir. Çünkü sonsuz olmayan bir varlık Tanrı olamaz; sonsuz olmayan kadîr-i mutlak olamaz. Kadîr-i mutlak olmayan bir Tanrı da insanın korku ve üzüntülerini gidermez. Öyleyse evren ile Tanrı'yı birbirinden tamamen ayrı kabul etmek imana aykırı olur. Çünkü evren sadece Tanrı'nın görüntüsü ve işlevsel eylemleridir. O'nun isim ve nitelikleridir. Ondan ayrı ve kopuk bir varlık kategorisi değildir. Demek teistik Tanrı inancı eksik bir iman biçimidir.

Bu mesele bütün dinlerde özellikle Uzakdoğu dinlerinde böyle anlatılır. Hz. İsa da makro âlemde Allah, Tabiat ve Dinin bütünlüğünü ve birliğini anlatmak için üçleme ilkesini yani Baba, Oğul ve Ruh'u'l- kuds gerçeğini anlattı. Bütün varlığın bir bütün olduğunu sadece çokluk âleminde farklı görüntülerde bulunduğunu dile getirmeye çalıştı.

Bu üçleme ilkesi aynı zamanda insanın üç varlık kategorisinin de birliğini gösteriyor. İnsandaki ruh, bilinç ve beden bütünlüğünü anlatıyor. Ontolojik ve psikolojik ilmî bir gerçeğin ifadesi oluyor.

Fakat maalesef Kilise, teistik Tanrı inancını aşamadı; evreni Tanrı'dan ayrı gördü. Ruh ve bilinci bedenden kopuk olarak ele aldı. Babadan sadece teistik bir Tanrı'yı; Oğuldan sadece İsa'yı ve Ruh'u'l- kudustan sadece bir tek temiz meleği anladı. Bu gerçeklere, ayrı üç teistik görüntü nazarıyla bakıldı.

Bu eksik ve yanlış kabul ile az daha ileri gidilse politeistik bir durum ortaya çıkar. Çıkmasa da bu anlayışla Ontoloji, Epistemoloji ve Varlığın Bölünmez Birliği gibi ilmî disiplinler kayboluyor. İnsanlar mutlak materyalizme doğru sürükleniyor.

Dinlerin Aşkını ve Eşitliği

Dinler biri diğerini kaldırmak veya imha etmek için insanlığa armağan edilmiş değildir. Tam aksine birbirini desteklemek ve tamamlamak için vardılar. Mesela Kur'an Yahudi ve Hıristiyanlığı kaldırmaya gelmedi, onları yaşatmaya geldi. Maide suresi 5/44-48. ayetler bu konuda çok nettir.

Kur'an onlardan sadece kendisini de semavî bir kitap olarak kabul etmelerini istiyor. Yani diğer dinlerdeki insanlar Kur'an'a inansa, kendi dinlerinde kalma hakkına sahiptirler. Nisa suresi 4/123. ayet bunu açıkça bildiriyor.

Fakat İslam dini, dengeyi yani bütün zıtların barıştırılmasını ve orta yolda kullanılmasını emrettiği için Kur'an diğer dindarlar da Müslüman olsa onlar için daha hayırlı olur, diyor. (Âl-i İmran 3/110)

Evet, hangi din kesiminden olursa olsun, Kur'an'ın bir dindar için öngördüğü sadece üç şart vardır: Sonsuz bir yaratıcıya inanmak; ebedî ve kesintisiz bir hayata inanmak ve gündelik hayatta yararlı işler yapmak. (Bakara 2/62)

Bu konuda Kur'an'ın ilke ve yöntemlerini aktarıyorum; çünkü bunları bilmeyen Müslümanlar diğer dinlerdeki insanlarla çok sorunlar yaşıyorlar. Haliyle dünyanın bu noktada önemli derecede barışa ve sükûnete ihtiyacı vardır.

Tevrat ve İncil'in Bozulmamış Olması

Bugün iki milyar insana hitap eden bu iki kitap, ilk etapta bilimlerle ve kendi içinde birbiriyle çelişen birçok yanlış bilgi içerdiği görülüyor. Fakat işin gerçeği incelendiğinde durumun öyle olmadığı anlaşılır.

Bu inceleme şöyle olmalı:

- a) Bu iki kitap ve benzeri kitapların, yorum isteyen hermenötik bir anlatım ve literatür kullandıkları nazara alınmalı. Çünkü bu kitaplar metafizik âlemin dilidirler.

- b) Bu kitaplardaki bilgilerin hiçbirisinin tarihî bilgiler olmadığı kabul edilmeli. Bunu bize söyllettiren onlarca delil vardır.
- c) Çünkü tarihî bilgi olarak ele alındıkları zaman içlerinde birçok çelişki görüleceği gibi; realite ve bilimle de çelişen birçok nokta ortaya çıkar.
- d) Bu kitaplardaki bilgilerin tarih olmadığı nazara alındığında bu gibi sorunlar çözüldüğü gibi; içlerindeki konuların detaylarına kadar arketipal evrensel bilgiler olduğu anlaşılıyor. Her bir cümlesinin antropolojik, sosyolojik ve ontolojik bilgi ve yasalar olduğu görülüyor.
- e) Bu kutsal kitaplar okunduğunda iç dizaynları ve kelime seçimleri dikkate alınmalı. O zaman yine bunların her bir paragrafının ve hatta her bir cümlesinin mucizevî bir şekilde antropolojik, sosyolojik ve ontolojik bir yasanın ifadesi olduğu anlaşılır.

Bu kitaplar böyle okunduğunda insanlar arası ve din ile bilim arası birçok kavga ve gürültü son bulur. İnsanlık çok önemli bir bilgi kaynağına kavuşmuş olur.

Dinî Kıssalar Evrenseldir

Antropoloji ve tarih disiplinleri, dinlerin anlattığı kıssaların kahramanlarının hiçbirini kendi alanlarında göremiyor. Dolayısıyla insanlığın çoğunun bel bağladığı dinler, hurafe olarak gözüküyor. Hâlbuki bu kıssalar tarih değiller. İnsanlığın genelinin sosyolojik, antropolojik arketipal özelliklerinin ifadesidirler.

Mesela Âdem, dili, medeniyeti ve insanlığı; Nuh, inancı; İdris, müspet ilmi (dersi); Hud, kadim Batı medeniyetini; Salih, kadim Doğu medeniyetini; İbrahim, tevhidi; İshak, refahı; Yakub, çile ve gelişmeyi; Yusuf, Arap-İslam medeniyetini; Musa, şeriatı; Harun, velayeti; Uzeyr, dinî ilimleri; Şuayb, ticareti; Yunus, nefsin ilkel istekleri tarafından yutulan, fakat iman ve dua ile kurtulan insanı; Eyüb, yöneliş, sabır ve ibadeti; Zülkarneyn, iktidar ve barışı; Hızır, ekolojii; Lokman, tıbbı; Davud, din devletini; Süleyman, saltanatı; Lut, yıkılmış, azap görmüş bir medeniyeti; İsmail, namazı; Elyesa', siyaseti; İlyas, metafiziği; Zülkifl, emniyeti; Zekeriya, İslam tarihini; Yahya, mehdiiyeti; İsa vahiy ve ruhu temsil ediyorlar.

Bunları konu ile ilgili metinler analizinde detayları ile gösterdik.

03. 10. 2015

Bahaeddin Sağlam